

Lausunto

Lakiluonnoksen kokonaisuuteen liittyy merkittäviä muutoksia myös kuntien ja maakuntaliittojen tehtäviin. Ranuan kunta on samaa mieltä sekä lausunnossa osana olevan Lapin liiton maakuntahallituksen 12.11.21 hyväksymän lausunnon että Kuntaliiton lausunnon kanssa.

Kunnat ovat kaavoitus- ja rakentamislakiluonnoksen merkittävin toimeenpanija

Kunnat kantavat päävastuun yhdyskuntien toimivuudesta sekä kuntalaisten elinympäristöstä ja useista palveluista. Kaavoitus, maapolitiikka ja rakentamisen ohjaus muodostavat kokonaisuuden, joka luo pohjan myös kunnan elinvoimalle ja kuntalaisten hyvinvoinnille. Maankäytön ratkaisuilla kunnat edistävät yhdyskuntien kestävästä kehitystä paikallisiin olosuhteisiin parhaiten sopivin keinoin. Näitä koskeva lainsäädäntö on kuntien kannalta yksi merkittävimmistä. Kunnat tarvitsevat toimivan ja paremman lainsäädännön.

Lain valmistelu on keskeytettävä

Ranuan kunta painottaa, että lain valmistelu on keskeytettävä ja mahdollisessa uudelleen valmistelussa tavoitteena tulee olla kuntien näkökulmasta nykyistä ja säädösluonnosta parempi laki sekä kuntien perustuslaissa määritellyn itsehallinnollinen aseman parempi tunnistaminen. Kokonaisarviointi tulee suorittaa suhteessa muihin lainsäädäntöuudistuksiin ja ennen kaikkea suhteessa lunastuslain uudistukseen, joka uhkaa kasvattaa kuntien kustannuksia ja vaikeuttaa kuntien maapolitiikan toteuttamista. Säädösluonnokseen liittyvät asetusluonnokset ja RYTJ:n eivät ole vielä käytettävissä, mikä vaikeuttaa uudistuksen kokonaisarviointia kuntien näkökulmasta. Asetuksenantovaltuuksiin on kiinnitettävä huomiota (avoimuus, tarpeellisuus).

Säädösluonnoksen toimeenpanosta ja sen vaatimista resurssoinnista tulisi myös olla esitettyä parempi kokonaiskäsitely. Tulee arvioida, onko lainsäädäntö kaikissa tapauksissa paras ohjauskeino tavoitteiden saavuttamiseksi sekä mitä vaihtoehtoisia tapoja olisi edistää tavoiteltuja vaikutuksia

Yleis- ja asemakaavan yhteiskäsittelyn mahdollistaminen sujuvoittaa kaavoitusta

Positiivisia asioita on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden laatimismenettelyssä kuntien osallistuminen sekä yleis- ja asemakaavan yhteiskäsittely (34 §) sekä yleiskaavan ja asemakaavan suhteen joustavoittamisesta (31 §). Positiivista on myös se, että kaavan laatiminen maanomistajan toimesta ei sisälly luonnokseen. Kuntien rooli vahvistuu, mutta se tarkoittaa kasvavaa selvitys- ja osallistamisvelvoitetta ELY-keskuksen valvontarooliin kasvaessa.

Kielteisiä asioina ovat mm. kehittämisalueluennoksen poistaminen, olisi tarpeellinen jo kertaalleen rakennettujen alueiden järjestelmiseksi. Maapolitiikan säännökset ovat haastavia. Katualueiden ilmaisluovutusvelvollisuus poistettaisiin ja maankäyttösopimusten sopimusvapauden laajuus epäselvää.

Rakentamisen osalta luonnosta on tarkennettava merkittävästi

Rakentamisen osalta luonnoksessa on paljon muutosesityksiä, joista vain osa hyödyllisiä (vähähiilisyys, julkipanoista luopuminen). Kahden tason rakennusvalvontojen osalta on epäselvää, mikä on kynnys vaativan tason rakennusvalvonnan käsittelyyn, saatavuus, virkataso ja kustannukset. Sattumanvaraiset tarkistukset lisäävät rakennusvalvonnan tehtäviä. Lupakynnyksen nosto työllistää

jälkivalvontaa. Julkisiin rakennuksiin esitetty katsastusmenettely on tarpeeton ja tehoton. Sijoittamisluvan edellytykset erityisharkinta-alueella, oikeudellisten edellytysten lisäksi on käytettävissä myös tarkoituksenmukaisuusharkintaa, kasvattaa kunnan valtaa ja edellyttää kunnalta periaatteita tarkoituksenmukaisuusharkinnan taustalle. Sijoittamislupa mahdollistaa sen, että maanomistaja voi hakea sitä ennen maan myymistä.

Kuntien tiedonsaanti on varmistettava palvelujen järjestämistä varten

Rakennetun ympäristön tietomallivaatimus RYTJ- laki on vasta valmistelussa, pitäisi olla jo lausuttavana osana kokonaisuutta. Valtion tulisi kohdentaa varoja vanhojen kaavojen digitalisointiin, jotta kokonaisuus olisi toimiva ja tasa-arvoinen koko Suomessa.

Kunnat ovat keskeinen tietojen lähde ja välittäjä tietojärjestelmään. Lapin matkailukeskuksissa on paljon vapaa-ajan asutusta, joiden osalta kunta ei saa tietoa Digi- ja Väestötietorekisterivirastolta alueen palvelujen järjestämistä. Sama huomio koskee hyvinvointialueen tiedonsaantia 2023 alkaen palo- ja pelastustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen palvelujen järjestämiseksi.

Epäselvyyksiä

Kiinteistöveron kertymisen näkökulmasta lakiluonnos on ristiriitainen; yli 6 m² rakennukset olisivat kiinteistöverotuksen piirissä mutta alle 30 m² rakennukset eivät tarvitsisi lupaa eivätkä siten olisi tietokannassa kiinteistöverotusta varten.

Lapin liiton lausunto, maakuntahallitus 12.11.21

Lain valmistelu keskeytettävä

”Maakuntajohtajat esittävät, että kaavoitus- ja rakentamislakia koskeva valmistelu keskeytetään kokonaan. Lakiluonnosta ei ole mahdollista viedä eteenpäin nykymuotoisena tilanteessa, jossa valmistelu on ajautunut poliittiseen umpisolmuun. Tarkoituksenmukaisinta on keskeyttää valmistelu kokonaan.

Lausunnoille lähetetty kaavoitus- ja rakentamislain (ent. maankäyttö- ja rakennuslaki) luonnos on ongelmallinen. Kyseessä on keskeneräinen lakiluonnos, joka ei saavuta hallitusohjelmassa sille asetettuja tavoitteita, vaan on osin näiden kanssa suorastaan ristiriidassa.

Lakiluonnos ei sujuvoita kaavaprosesseja eikä vähennä byrokratiaa, vaan päinvastoin lisää sitä. Luonnos lisää samalla kuntien kustannusrasitusta. Luonnoksen myötä suunnittelun määrä lisääntyisi, mutta sen vaikuttavuus heikkenisi. Julkisen talouden kestävyysvajeen näkökulmasta lopputulos olisi haitallinen. Hallinnon työn tulee olla mahdollisimman vaikuttavaa ja kustannustehokasta.

*Ympäristöministeriö pyrkii lakiluonnoksen **myötä merkittävästi heikentämään kuntien ja kuntayhtymien demokraattiselta pohjalta tapahtuvaa suunnittelua ja kasvattamaan valtion toimivaltaa alueidenkäytön valvonnassa.** Maakuntajohtajat eivät hyväksy tätä pyrkimystä.*

Lakiluonnoksessa suunnittelujärjestelmään jäisi aukkoja maakuntakaavan mainitun heikentämispyrkimyksen myötä. Maakuntakaavalle asetetaan tavoitteita, joita se ei esitetyssä muodossaan enää pysty täyttämään. Nykyään kaikki maakuntakaavassa on oikeusvaikutteista, kun taas lakiluonnoksessa sitä olisivat vain harvat teemat, ja nekin rajallisesti.

Osallisuuden kannalta esitetty järjestelmä on monimutkainen. Muutos aiheuttaisi jatkuvaa tulkinnan vaikeutta, ja on helppoa nähdä, että syntyvä tilanne tulisi kuormittamaan eri oikeusasteita. Lakiluonnos heikentäisi kansalaisen uskoa vaikutusmahdollisuuksiinsa erilaisissa viranomaismenettelyissä.

Pitkään jatkuneen valmistelun aikana ei ole selkiytynyt, miksi kaavoitus- ja rakentamislakia ylipäänsä yritettiin uudistaa nyt esitetyssä laajuudessa. Prosessien keventäminen on tarpeen, mutta tämä ei vaadi monelta osin hyvin toimivan, voimassa olevan lain kokonaisuudistusta. Ehjää ei olisi pitänyt lähteä korjaamaan.”

Ainut vaihtoehto jatkovalmistelulle on voimassaolevaan lainsäädäntöön perustuva maakuntakaavan vaihtoehtoinen malli

Lakiuudistukselle asetetut tavoitteet ovat erittäin kannatettavia ja niiden edistäminen on perusteltua. Vihreän ja digitaalisen eli niin kutsutun kaksoissiirtymän edellytyksiin onkin syytä kiinnittää huomiota myös lainsäädännön tasolla. On tärkeää, että lainsäädäntöä kehitetään kohtaamaan paremmin tulevaisuuden haasteet. Lapin liiton näkemyksen mukaan uudistukselle asetetut tavoitteet voitaisiin saavuttaa nykyistä maankäyttö- ja rakennuslakia kehittämällä laajan, ylikunnallista suunnittelua heikentävän kokonaisuudistuksen sijaan. Jos valmistelu kaikesta huolimatta jatkuu, tulee lähtökohdaksi ottaa vaihtoehtoinen malli, jossa maakuntakaavan oikeusvaikutuksia ei rajata. Maakuntakaavan tulee kaikilta siinä käsitellyiltä teemoiltaan/sisällöiltään olla johdonmukaisesti ja yksiselitteisesti tulkittava sekä yhteismitallinen. Oikeusvaikutusten rajaaminen vaikeuttaisi kaavan tulkintaa ja eri teemojen välisten vaikutusten kokonaisvaltaista ja yhteen sovittavaa arviointia. Maakunnat ovat erilaisia ja maankäytön ohjaustarpeet poikkeavat toisistaan suuresti. On tärkeää, että myös jatkossa maakuntakaava voidaan laatia oikeusvaikutteisesti maakunnalliset tarpeet ja ominaispiirteet tunnistaen. Yhteen sovittavan suunnittelun mahdollisuuksia rajataan merkittävällä tavalla, mikäli vain osa ratkaisusta saa tuekseen oikeusvaikutuksen. Tämä myös heikentää vaikutusten arvioinnin ja osallistamisen uskottavuutta, kun vain osa ratkaisusta on sitovaa. Lakiluonnoksessa esitetyt maakuntakaavan laadulliset vaatimukset ovat kohtuuttomat suhteessa niihin rajallisiin teemoihin, joita maakuntakaavalla olisi jatkossa mahdollista ohjata. Esimerkiksi luonnonvarojen kestävää käyttöä ja kiertotaloutta koskevasta laadullista vaatimusta ei voida maakuntakaavan rajoitetuilla oikeusvaikutteisilla teemoilla millään tavoin varmistaa. Sama koskee vaatimusta siitä, että maakuntakaavan tulisi varmistaa maakunnan elinkeinojen ja elinkeinorakenteen kehittämisen ja uusiutumisen kannalta suotuisia edellytyksiä. Vaihtoehtoisessa mallissa tulee säilyä viranomaisten edistämisvelvollisuus.

Lakiluonnos ei tue Lapin ennakoivaa, tehokasta, osallistavaa ja yhteensovittavaa alueidenkäytön suunnittelua

Lappi on pinta-alaltaan n. kolmasosa Suomesta. Lapin pinta-alasta on noin 15 % yleiskaavoitettu ja noin kolmasosa on suojeltu. Lapin alueella merkittäviä maakuntakaavoituksella yhteen sovittavia teemoja ovat luonnonsuojelu, poronhoito, uusiutuva energia, erityisesti tuulivoimalat voimajohtoineen, kaivokset voimajohtoineen, väylinen ja purkuvesiputkineen, metsätalous ja matkailu. Lapissa on lähes yhtä paljon poroja kuin Lapissa vakituisesti asuvia. 2019 Lapissa oli 3,1 milj. rekisteröityä yöpymistä ja yli 100 000 vuodepaikkaa. Kaikki em. mainitut toiminnat ovat alueidenkäytön näkökulmasta yhteensovittamista edellyttäviä toimintoja. Erityispiirteinä on mm. koneellisen kullankaivuun YVA-tarpeen määrittämisessä hyödynnetään maakuntakaavaa. Poronhoito perustuu vapaaseen laidunnusoikeuteen ja yhtenäisiin laidunalueisiin, joilla on poroille laidunnusrauha. Laidunalueiden väheneminen ja pirstaloituminen sekä ihmistoiminnan aiheuttama häiriö ovat uhkia poronhoidolle. Poronhoidon osalta vaikutukset voivat kohdistua myös maakuntakaavoituksen kautta suoraan kotitalouksiin. Kaikkien näiden teemojen hyvä yhteiselo edellyttää yhteensovittamista resurssitehokkaasti, osallistavasti ja demokraattisella päätöksenteolla. Osallistamisen näkökulmasta oikeusvaikutuksettomien teemojen esittäminen on erittäin harhaanjohtavaa. Voi käydä esim. kulttuuriympäristöselvityksen osalta niin, että osallinen ei kiinnitä siihen juurikaan huomiota maakuntakaavan selvityksenä ja kaavan sisältövaatimusten arvioinnin perustana, mutta kuntakaavoituksen yhteydessä selvityksen merkitys tulkinnoissa nousee

oikeusvaikutteisuuden tasolle. Osallisen kannalta tämä on harhaanjohtavaa. Lapissa on paljon kuntakaavojen ulkopuolella arvokasta valtakunnallista ja maakunnallista kulttuuriympäristöä.

Saamelaiskulttuurin suojan osalta Lapin liitto esittää pykäläluonnoksen osalta perustuslain 17§ mukaista kirjausta ”Saamelaisten kotiseutualueelle **on otettava huomioon saamelaisten oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.**”

Perustuslaki 17§: ”Saamelaisilla alkuperäiskansana sekä romaneilla ja muilla ryhmillä on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.” Saamelaisten kotiseutualue käsittää Enontekiön, Utsjoen ja Inarin kuntien sekä Sodankylän pohjoisosien alueet. Utsjoki on ainut kunta, jossa on saamelaisenemmistö, jolloin voi päätellä, että muissa saamelaisten kotiseutualueen kunnissa toteutuu vaikutusten arvioinnin johtopäätös ”Toisaalta on mahdollista, että säännös joissain tilanteissa heikentää muiden ihmisryhmien elinkeinotoimintaan liittyviä mahdollisuuksia”.

Kuntien kaavoitusmonopolin suhteen säännös on ristiriidassa.

Lakiluonnos edellyttää resursseja valtion viranomaisten valvontatoimivallan laajentamisen ja kuntien selvitysvelvollisuuden laajentumisen johdosta julkiselle sektorille. Tällä hetkellä 5:llä htv:llä laaditaan lakisääteiset maakuntakaavat ja merialuesuunnitelmat 100 000 km² Lapin maakunnan alueelle tiiviillä osallistamisella. Esim. Pohjois-Lapin maakuntakaavassa, joka palautui valmisteluun, oli yli 80 neuvottelua nähtävillä olojen lisäksi.

Lakiluonnos ei sujuvoita kaavoitusta

Maakuntakaavan yhteen sovittavaa roolia tulisi vahvistaa, eikä heikentää. Kokonaisvaltaisella ja yhteen sovittavalla maakuntakaavoituksella luodaan edellytykset yhteiskunnan ja elinkeinoelämän ennakoitavalle, pitkäjänteiselle kehittämiselle ottaen huomioon myös ne, jotka eivät saa ääntään kuuluviin. On hyvä, että kaavajärjestelmässä etsitään keinoja sujuvoittaa maankäytön suunnittelua. Kaavaprosessin nopeuteen vaikuttavat ennen kaikkea selvitystarpeet ja osallistuminen. Uudistuksessa näitä halutaan lisätä, eikä vähentää. Lisäksi selvitystarvetta kasvatetaan alemmilla kaavoitustasoilla, jolloin selvityksiin liittyvää resurssitarvetta, niin aikaa, osaamista kuin kuluja, kohdentuu yhä enenevässä määrin kuntien suunnitteluun. **Lakiehdotuksen vaikutusten arvioinnissa todetaankin, että muutos todennäköisesti lisää tarvetta inventointien, kartoitusten ja selvitysten tekemiseen kuntien toimesta kuntakaavoituksen yhteydessä, koska nykytilanteessa kunnat hyödyntävät pitkälti maakuntien liittojen toimesta laadittuja aineistoja oman kaavoitustyönsä lähtöaineistona ja perusselvityksinä.** Säädosluonnoksessa arvioidaan, että maakuntakaavan oikeusvaikutusten rajaaminen nopeuttaa erilaisten hankkeiden toteutumista. Lapin näkökulmasta niin kaivokset kuin tuulivoimapuistotkin tarvitsevat väyliä ja erityisesti 100 kV:n ja suurempia voimajohtolinjoja yli kuntarajojen. Väylät ja voimajohtolinjat ovat oikeusvaikutteisia säädosluonnoksessa, joten vaikutusten arviointi on virheellinen monessa mielessä. Lapista löytyy esimerkkinä 1,5 vuodessa laadittu Soklin kaivosvaihemaakuntakaava, jota ei voi moittia hitaaksi kaavoittamiseksi ja taajamien ulkopuoliset suuret hankkeet tarvitsevat edelleen maakuntakaavaa väylien ja voimajohtolinjojen johdosta, vaikka itse varsinaista tuulivoimapuistoa eikä kaivosta voisi osoittaa oikeusvaikutteisena. Osallisten kannalta suunnittelujärjestelmä näyttäytyy täysin epäjohdonmukaisena.

Viherrakenne edellyttää laajaa yhteensovittamista muuhun maankäyttöön oikeusvaikutteisesti

Lapin liitto pitää hyvänä, että ilmastonmuutokseen vaikuttaminen ja sopeutuminen on tunnistettu osana lakiluonnosta. Valitettavasti luonnoksessa maakuntakaavatasolta on viety käytännössä kaikki aidot mahdollisuudet vaikuttaa ilmastokestävän aluerakenteen muodostumiseen. Luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa sekä ilmastonmuutoksen hillinnässä on tarpeen tarkastella laajoja kokonaisuuksia yksittäisten viheralumerkintöjen sijaan. Viherrakenteen keskinäisen kytkeytyvyyden lisäksi sen suhde muuhun maankäyttöön ja muun muassa luonnonvarojen

hyödyntämiseen on keskeistä. Tämä yhteensovittaminen ei ole mahdollista rajatulla sektorikohtaisella suunnittelulla. Viherrakenteen esittäminen yleispiirteisesti maakuntakaavan mittakaavassa on osoittautunut sekä teknisesti että poliittisesti vaikeaksi. Nyt viherrakenteen suunnittelun roolia halutaan vahvistaa kuitenkin vailla mahdollisuutta yhteen sovittavaan suunnitteluun. Tämä tulee johtamaan yhä suurempiin ristiriitoihin. Lapissa metsätalous tunnistetaan päämaankäyttönä joko porotalouden tai maatalouden kanssa. Säädosluonnoksen mukainen viherrakenne herättää jo nyt paljon ristiriitaisia tunteita ja epäilyksiä, koska tulevaisuudessa lain mahdollisen muutoksen yhteydessä viherrakenne saattaisi saada paljon voimakkaamman merkityksen suojelunäkökulmasta. Lakiluonnoksessa pitäisi puhua viher- ja sinirakenteesta vesistöjen johdosta. Valmistelussa olevassa Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 on mm. arvokas vesistö -merkintöjä.

Kokonaisvaikutukset arvioitava suhteessa muihin meneillään olevaan lainsäädäntöuudistuksiin

Lakiluonnos ei tunnista selvästi yhteyttä liikennejärjestelmän suunnittelun kanssa. Myös lain yhteensovittaminen muuhun lainsäädäntöön on vajavaista. Uudistuksen kokonaisvaikutuksia ei ole tunnistettu eikä yhteisvaikutuksia valmistelussa olevien luonnonsuojelulain, kaivoslain ja ilmastolain kanssa ole arvioitu. Lisäksi ehdotus kaavoitus- ja rakentamislainsäädäntöön on ristiriidassa tuoreen lain alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta kanssa. Aluekehityslain mukaan maakunnan liiton tehtävänä on edistää luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyötä sekä vastaa suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa. Nyt tältä yhteen sovittavalta työltä viedään keskeiset työkalut. Lakiluonnoksen vaikutusten arvioinnissa todetaan sen aiheuttavan paljon negatiivisia vaikutuksia ja se sisältää myös paljon ristiriitaisuuksia.

Digitalisaatio renkinä, ei isäntänä

Lapin liitto näkee, että digitaalisten tietosisältöjen kehittäminen on tärkeää. Maakunnat ovat jo oma-aloitteisesti kehittäneet maakuntakaavoituksen yhtenäistä tietomallia, joka osaltaan vastaa esitettyihin tavoitteisiin. Tämä on tärkeää kehitystä, jota tulee edistää jatkossa ottaen huomioon toimijoiden valmiudet siirtää aineistoaan yhtenäiseen järjestelmään ja järjestelmän soveltuvuus erilaisiin suunnitteluhaasteisiin. Lakiluonnoksesta ei selviä, sisältyykö maakuntakaavan tietomallin tietosisältöön ainoastaan maakuntakaavan oikeusvaikutteinen sisältö vai myös oikeusvaikutteeton sisältö. Jos tietomalliin kuuluu vain oikeusvaikutteinen kaavasisältö, on syytä selvittää miten ja missä oikeusvaikutteeton osuus esitetään. Toisaalta, jos myös oikeusvaikutteeton sisältö on osa tietomallia, herää kysymys, kuinka käyttäjä voi yksiselitteisesti erottaa oikeusvaikutteisen ja oikeusvaikutteettoman sisällön toisistaan. Tietomallimuotoisen kaavan ymmärrettävyys, eli niin kutsuttu ihmisluettavuus on avainasemassa, kun määritellään tietomallimuotoisen kaavan esittämistapaa. Laissa tulisi näkyä edellytys siitä, että kaavan tietosisältö esitetään myös ihmisymmärrettävässä, ei vain koneluettavassa muodossa. Kuntien osalta tulee valtion tukea digitaalisen tietosisällön kehittämistä tasa-arvoisesti koko Suomessa.

Kuntien ja maakuntien tiedonsaantia ei tule rajoittaa

Viranomaisten tiedonsaantioikeus on kirjattu lakisesitykseen yksisuuntaisesti eikä huomioida kuntien ja maakuntien liittojen tietotarpeita. Ympäristöministeriön ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten lisäksi myös kunnilla ja maakuntien liitoilla tulee olla oikeus saada maksutta tämän lain toteuttamisen, ohjaamisen, seurannan ja kehittämisen kannalta tarpeelliset tiedot. Suunnittelun laadun turvaaminen ja tietoon perustuva päätöksenteko edellyttävät, että maakuntien liitoilla ja kunnilla on käytettävissään paras saatavilla oleva tieto yksityisyydensuoja pykälien tarpeettoman tiukan tulkinnan estämättä. Tämä edellyttää myös Tilastolain tarkistamista.

5 vuotta siirtymäajaksi on kohtuuttoman lyhyt

Esitetty 5 vuoden siirtymäaika on kohtuuttoman lyhyt ja johtaa tilanteeseen, jossa laajoja selvityksiä jouduttaisiin laatimaan samanaikaisesti ympäri Suomen. Lapin liitto on huolissaan suunnitteluresurssien riittävydestä tällaiseen kokonaisuuteen kerralla. Mikäli laki hyväksytään, tulee siirtymäsäännösten riittävällä pituudella eli 10 vuotta, mahdollistaa maakuntakaavojen hallittu uudistaminen. Lisäksi on syytä muistaa, että lainsäädännön tulkinta hahmottuu tarkemmin vasta oikeuskäsittelyjen kautta n. 10 vuoden aikana, jolloin lyhyessä aikaikkunassa tapahtuva koko maata koskeva suunnittelu joutuu etenemään ilman ennakkotapauksia lain soveltamisesta.

Maakuntakaavoja koskeva siirtymäsäännös vaikuttaisi tosiasiallisesti taannehtivan luonteisesti lainvoimaisiin maakuntakaavapäätöksiin, mikä ei ole periaatteellisesti hyväksyttävää, minkä lisäksi siitä aiheutuisi ongelmallisia tulkintatilanteita käytännössä.